

податку. Взяття на облік договору здійснюється шляхом додаткового взяття на облік учасника договору про спільну діяльність як платника податків – відповідального за утримання та внесення податків до бюджету під час виконання договору. Такий порядок оподаткування значно відрізнятиметься від порядку, який існує стосовно інших чинних наразі організаційних форм адвокатської діяльності, за наявності певних обставин він може викликати зацікавленість у окремих адвокатів.

Ураховуючи наведене, ми вважаємо, що партнерське товариство як організаційна форма адвокатської діяльності може бути втілена у законодавстві про адвокатуру, однак перед цим потребує додаткового дослідження для належного врегулювання її у законодавстві [3, с. 82].

Використана література:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Проект Закону про внесення змін до Закону України №2270 від 02.03.2015 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH1R200A.html (дата перегляду: 23.08.2019).

2. Резнікова В. В. Правові форми здійснення спільної господарської діяльності в Україні. *Університетські наукові записки*. 2005. №4. С. 168–175.

3. Джабурія О. О. Щодо простого (партнерського) товариства як організаційної форми адвокатської діяльності. *Професійна правничка допомога: сучасний підхід* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (11 грудня 2019 р., м. Київ). Київ : Алерта, 2019. С. 78–82.

Заборовський В. В.,
професор кафедри
цивільного права та процесу
Ужгородського національного
університету,
доктор юридичних наук, професор

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМОВИ ЇЇ СТРАХУВАННЯ

Важливим моментом інституту цивільно-правової відповідальності адвоката є порядок притягнення його до такої відповідальності, зокрема, в контексті відшкодування заподіяної адвокатом шкоди за умови її страхування, правова природа якого неодноразово було предметом нашого

дослідження [1; 2]. Досліджуючи вищевказане питання Д. В. Наумов звертає увагу на те, що у правових системах різних держав існують різноманітні процедури підтвердження страхового випадку та отримання страхової виплати [3, с. 25]. Слушним є запитання Л. Ю. Чекмарьової: «Чи повинен механізм виплати припускати обов'язкове проходження судової процедури щодо встановлення страхового випадку, або ж допустимо і позасудове врегулювання претензії?», вказуючи, що з огляду законодавства та наукової літератури впливає, що є позасудовий (претензійний) та судовий порядок виплати страхового відшкодування [4, с. 192].

Ми повною мірою поділяємо підхід, відповідно до якого можливим є і досудовий (претензійний) порядок виплати страхового відшкодування. Вважаємо, що претензійний порядок виплати такого відшкодування може бути як із залученням органів адвокатського самоврядування (кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону), так і без них. На можливість застосування другого способу претензійного порядку виплати страхового відшкодування звертає увагу і А. С. Михайлова [5, с. 20]. К. Ю. Кармазіна та М. Ю. Фурсова слушно зауважують, що якщо адвокат погоджується з тим, що його дії заподіяли шкоду особі, яка звертається за її покриттям, то за взаємною згодою вони визначають розмір цієї шкоди [6, с. 67].

В той же час, якщо адвокат не визнає факту невиконання або ж неналежного виконання своїх професійних обов'язків, це питання може бути вирішено кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури відповідного регіону. Подібної точки зору притримується Л. В. Балашова, яка зазначає, що рішення органів адвокатури може виявитися достатнім для страховика, щоб визначити момент настання або ненастання страхового випадку при страхуванні адвокатом своєї професійної діяльності [7, с. 24]. Ми поділяємо таку точку зору, проте вважаємо за необхідне врахувати й те, що діяльність таких комісій повинна обмежуватись встановленням факту невиконання або ж неналежного виконання адвокатом своїх професійних обов'язків та притягненням його до дисциплінарної відповідальності, але в жодному випадку не повинна стосуватися питання щодо визначення розміру цивільно-правової відповідальності адвоката.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури, як відмічають науковці [8, с. 152], визначає якість надання правової допомоги, а саме враховує наскільки дії адвоката підривають авторитет адвокатури, при-

нижують честь і гідність самого адвоката, заподіюють шкоду його клієнту. А тому слухним є твердження экс-голови Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури В. Загарія, який вказує: «Ми – не суд, ми не можемо втручатися в цивільно-правові відносини між клієнтом і адвокатом» [10].

Проте, якщо рішенням комісії все ж таки було вирішено питання про необхідність відшкодування заподіяної клієнту шкоди, то ми притримуємося точки зору Г. К. Шарова, що таке рішення виходить за межі компетенції комісії і носить для адвоката скоріше рекомендаційний, ніж обов'язковий характер, оскільки зобов'язати адвоката відшкодувати збитки, заподіяні клієнту, має право тільки суд [11, с. 25].

Тож у випадку оспорування або адвокатом, або ж клієнтом як факту заподіяння шкоди, так і її розміру, то таке питання повинно вирішуватися виключно судом.

Використана література:

1. Заборовський В. В. Страхування цивільно-правової відповідальності адвокатів в Україні: обов'язкове чи добровільне? *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2017. Вип. 43. Т. 2. С. 194–198.
2. Бисага Ю. М., Заборовський В. В. Деякі проблемні питання механізму страхування цивільно-правової відповідальності адвокатів в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2017. Вип. 44. Т. 2. С. 136–140.
3. Наумов Д. В. Механізм страхування професійної відповідальності адвокатів за рубежом. *Имущественные отношения в Российской Федерации.* 2010. №9. С. 20–26.
4. Чекмарьова Л. Ю. Актуальні питання виплати страхового відшкодування за договором страхування професійної відповідальності адвоката. *Підприємництво, господарство і право.* 2018. №7. С. 190–195.
5. Михайлова А. С. К вопросу о страховом случае по договору страхования профессиональной гражданско-правовой ответственности адвоката в Российской Федерации. *Адвокатская практика.* 2011. №2. С. 17–20.
6. Кармазіна К. Ю., Фурсова М. Ю. Страхування адвокатської діяльності в Україні: бути чи не бути? *Правова держава.* 2018. №30. С. 65–73.
7. Балашова Л. В. Гражданско-правовое регулирование договора страхования профессиональной ответственности в российском законодательстве: автореф. дис. на соиск. научн. степ. канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. М., 2011. 26 с. 24

8. Колосов А. С., Колосова Т. Е. Гражданско-правовая (имущественная) ответственность адвоката перед доверителем. *Вестник Владимирского юридического института*. 2008. №3. С. 152–153.

9. Фактично ВКДКА формує практику правозастосування: [інтерв'ю з головою ВКДКА В. Загарія / записала Ю. Кім]. *Закон і Бізнес*. 2013. №41 (1131). URL: http://zib.com.ua/ua/42755-valentin_zagariya_faktichno_vkdka_formue_praktiku_pravozasto.html

10. Шаров Г. К. Федеральный закон «Об адвокатской деятельности и адвокатуре в Российской Федерации» о страховании риска ответственности адвоката. *Адвокат*. 2004. №12. С. 21–27.

Іваницький С. О.,
професор кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ФОРМАМИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Із набуттям чинності нової редакції Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – профільний Закон) №361-ІХ від 6 грудня 2019 року зазнала змін процедура залучення адвокатів до виконання функцій фінансового моніторингу. Законодавець уточнив коло спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема, чітко відніс до їх переліку організаційні форми адвокатської діяльності – адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально; розширив коло обов'язків суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ); збільшив величину порогових фінансових операцій, що підлягають моніторингу (із 150 до 400 тисяч гривень), значно підвищив розмір штрафів за неналежне виконання обов'язків СПФМ (від декількох сотень тисяч до десятків мільйонів гривень) тощо.

На реалізацію міжнародних стандартів FATF (Financial Action Task Force) вітчизняним законодавцем збережено фундаментальні гарантії